

EFRAG has not reviewed the translation and the EC is the only responsible of translating the standards into the all the European languages when adopted into delegated acts.

Uvod u EFRAG, CSRD i ESRS

Projekat REPARIS za MSP & NACIONALNA KONFERENCIJA CFRR

Elisa Bevilacqua

Viša tehnička menadžerka EFRAG SR

11. maj 2023. Beograd, Srbija

ODRICANJE ODGOVORNOSTI

Stavovi izrečeni u ovoj prezentaciji pripadaju autorima prezentacije, osim ako nije drugačije naznačeno i ne predstavljaju nužno stav:

- Upravnog odbora EFRAG,
- Odbora za finansijsko izveštavanje (FRB) EFRAG,
- Grupe tehničkih eksperata za finansijsko izveštavanje (FR TEG) EFRAG,
- Odbora za izveštavanje o održivosti (SRB) EFRAG, i
- Grupe tehničkih eksperata za izveštavanje o održivosti (SR TEG).

Sadržaj prezentacije

1. Uvod u EFRAG (Evropska savetodavna grupa za finansijsko izveštavanje)
2. Uvod u CSRD (Direktiva o izveštavanju o korporativnoj održivosti)
3. Uvod u koncepte ESRS (Evropski standardi za izveštavanje o održivosti)
4. Uvod u [nacrt] ESRS standarda
5. Naredni koraci EFRAG-a
6. Pojednostavljeni standardi za MSP

1. Uvod u EFRAG

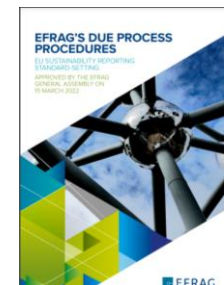
Uvod u EFRAG (1/2)

- Privatno neprofitno udruženje osnovano 2001. godine
- Pruža tehničke savete u vezi sa primenom MSFI u Evropi u skladu sa Direktivom o primeni MRS
- Od 2010. godine, više od 50% aktivnosti EFRAG-a finansira se iz budžeta Evropske unije
- 2018. godine, uspostavljen je European Corporate Reporting Lab@EFRAG, prema Akcionom planu Evropske komisije za finansiranje održivog rasta
- 2022. godine, uspostavljen je stub za izveštavanje o održivosti

Uvod u EFRAG (2/2)

- Jun 2020. godine - zahtev upućen od strane zamenika predsednika Dombrovskog
- 8. mart 2021. godine - objavljivanje završnih izveštaja sa preporukama
- 21. april 2021. godine - objavljivanje predloga CSRD direktive
- 12. maj 2021. godine – pismo poverenice McGuinness, poziv za početak razvoja standarda u formi projekata
- Leto 2021. godine - javna rasprava o propisanim procedurama za utvrđivanje Evropskih standarda za izveštavanje o održivosti (procedure su odobrene 15. marta 2022. godine, a ažurirane 16. marta 2023.)
- 2021/2022. godine - reforma upravljanja – integrisanje stuba za izveštavanje o održivosti
 - prijem 14 novih organizacija u EFRAG
 - 1. mart 2022. godine - EFRAG SRB
 - 13. april 2022. godine - EFRAG SR TEG
- 28. april 2022. godine – objavljen je nacrt ESRS-a (13)
- 22. novembar 2022. godine – Evropskoj komisiji je dostavljen nacrt ESRS-a (12) sa analizom troškova i koristi

2. Uvod u Direktivu o izveštavanju o korporativnoj održivosti (CSRD)

Izveštavanje o održivosti u EU

Evropski parlament je usvojio CSRD 11. novembra 2022. godine, a Savet EU 28. novembra 2022. godine

- Robusni pravni sistem obaveznog izveštavanja o održivosti primena principa dvostruke materijalnosti

▪ CSRD	NIVO 1
▪ ESRS	NIVO 2

- Nacrt evropskih standarda za izveštavanje o održivosti koje je razvio EFRAG
- EFRAG - tehnički savetnik Komisije
- Evropska komisija je donela delegirani akt o usvajanju standarda
- Digitalni format (mašinski čitljiv)
- Uveravanje - (ograničeno => razumno)

- Sveobuhvatna pokrivenost ESG uticaja. Najpre za sve sektore, a zatim prema specifičnostima pojedinih sektora

- Sve informacije se objavljuju u sklopu izveštaja o poslovanju društva (godišnji izveštaji)

- Grupe i pojedinačna preduzeća. Definisan je mehanizam izuzimanja društava kćeri iz obaveze izveštavanja
- Sve preduzeća > 250 zaposlenih, koja imaju operacije u Evropskoj uniji
 - Sva velika preduzeća
 - Sva preduzeća koja su listirana na uređenom tržištu u EU (osim mikro-preduzeća)
- MSP koja su listirana na uređenom tržištu u EU + male i nekompleksne kreditne institucije + vlastita društva za osiguranje i reosiguranje
- MSP koja nisu izlistana na uređenom tržištu u EU mogu dobrovoljno da primenjuju direktivu (nisu obuhvaćena delegiranim aktom)
- *Preduzeća koja nisu osnovana u EU čije podružnice i ćerke-firme na teritoriji EU ostvaruju više od 150 miliona evra prometa*

MSP koja su izlistana na uređenom tržištu u EU:

- Mogućnost primene jednostavnijih, proporcionalnih standarda
- *Za njih pravila počinju da važe dve godine nakon početka primene CSRD*

Preduzeća koja nisu osnovana u EU:

- *Posebni standardi*
- *Nisu obuhvaćene sve oblasti izveštavanja: fokus je na uticaju na ljude i životnu sredinu, a ne na*

Postepena primena – fazni pristup

- Finansijska godina 2024 – obaveza izveštavanja prema CSRD direktivi za već postojeće obveznike NFRD direktive
- Finansijska godina 2025 – obaveza izveštavanja prema CSRD direktivi za sva velika preduzeća
- Finansijska godina 2026 – obaveza izveštavanja prema CSRD direktivi za mala i srednja preduzeća listirana na uređenom tržištu u EU: mogućnost odlaganja za dve godine
- Finansijska godina 2028 - obaveza izveštavanja prema CSRD direktivi za preduzeća osnovana izvan EU čije podružnice i ćerke-firme imaju operacije u zemljama EU

Odredbe o lancu vrednosti:

Trebalo bi osigurati da "informacije o lancu vrednosti odgovaraju potrebama korisnika i ne predstavljaju nesrazmerno opterećenje u smislu napora i troška za preduzeća koja izveštavaju i ona na koja indirektno utiču kao deo lanca vrednosti tih preduzeća".

- U standardima ne bi trebalo "specifikovati informacije kojima bi se od preduzeća zahtevalo da od malih i srednjih preduzeća u svom lancu vrednosti pribave informacije koje prevazilaze informacije koje se objavljuju u skladu sa standardima izveštavanja o održivosti za male i srednja preduzeća koja su listirana na uređenom tržištu u EU.

Član 19 (a) / 29 (a) sadržaj ESRS standarda

1. Kratak opis **poslovnog modela i strategije preduzeća**, uključujući: otpornost na rizike; plan tranzicije u skladu sa Pariskim sporazumom...
2. **Politika i ciljevi održivosti** i napredak koji je preduzeće ostvarilo u postizanju tih ciljeva
3. **Administrativna, upravljačka i nadzorna tela (AMS)** s obzirom na održivost: uloga, kompetencije i veštine, podsticajne šeme

4. **Proces postupka temeljne analize održivosti**; glavni stvarni ili potencijalno štetni uticaji u lancu vrednosti preduzeća, uključujući vlastiti poslovanje; sve preduzete aktivnosti za sprečavanje, ublažavanje ili saniranje stvarnih ili potencijalnih štetnih posledica.

5. **Opis glavnih rizika povezanih sa pitanjima održivosti i način na koji preduzeće upravlja tim rizicima**

6. **Pokazatelji informacija iz tačke 1-5**

Član 29 (b) ESG pitanja

1. **Faktori u vezi sa životnom sredinom:** i) ublažavanje klimatskih promena i prilagođavanje klimatskim promenama; ii) vodni i morski resursi; iii) iskorišćavanje resursa i cirkularno ekonomija; iv) zagađenje ; v) bio-diverzitet i ekosistemi.

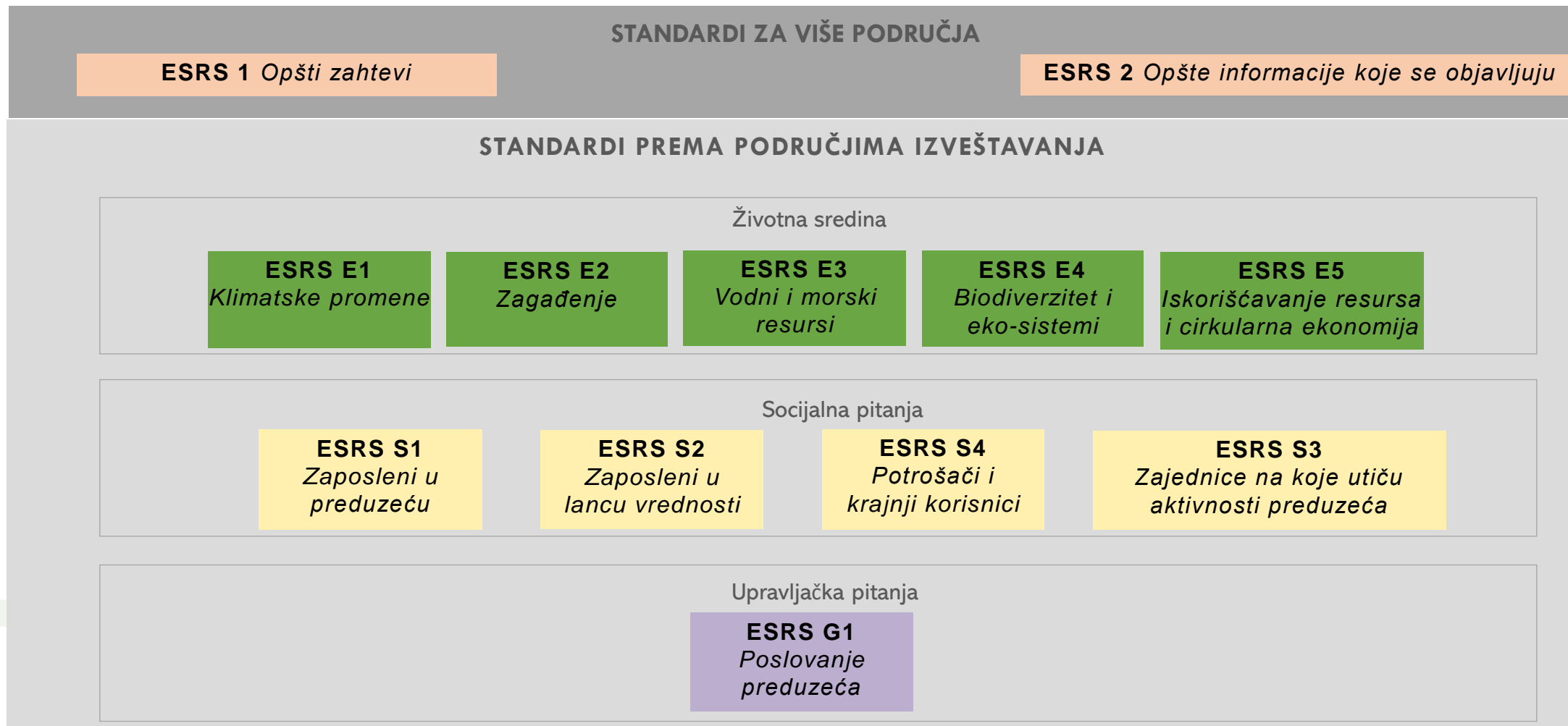
2. **Socijalni faktori i ljudska prava:** i) jednako postupanje i jednake mogućnosti za sve (uključujući rodnu ravnopravnost); ii) radni uslovi (uključujući kolektivno pregovaranje); i iii) poštovanje ljudskih prava, temeljnih sloboda, demokratskih principa i standarda.

3. **Upravljački faktori:** i) uloga i sastav AMS; ii) sistem unutrašnje kontrole i upravljanje rizicima preduzeća s obzirom na održivost; iii) poslovna etika i korporativna kultura; iv) aktivnosti vezane za politički uticaj; v) odnosi sa klijentima, dobavljačima i zajednicama na koje utiču aktivnosti preduzeća.

3. Uvod u koncepte ESRS standarda

Nacrt seta standarda za izveštavanje o održivosti za sve sektore

12 standarda u vezi sa ESG

- 2 standarda za više oblasti izveštavanja: ESRS 1 i 2
- 5 u oblasti životne sredine: ESRS E standardi
- 4 u oblasti socijalnih pitanja: ESRS S standardi
- 1 u oblasti upravljanja: ESRS G standard i GOV u ESRS 2)

84 informacije koje se objavljuju

- Kvalitativne ili kvantitativne

Dvostruka materijalnost prema zahtevima CSRD

- Finansijska materijalnost sa stanovišta rizika po poslovanje preduzeća
- Materijalnost sa stanovišta uticaja koji preduzeće ostvaruje na ljude i životnu sredinu

4 stuba

- Upravljanje
- Strategija
- Upravljanje uticajima, rizicima i mogućnostima
- Metrika i ciljevi

Izveštavanje u digitalnom formatu

- XBRL taksonomija

Osnove za zaključke

- Objavljivanje – mart 2023.

Proces koji prethodi donošenju delegiranih akata

- 2 cilja:
 - ✓ Dalji razvoj i doprinos globalnom napretku izveštavanja o održivosti
 - ✓ EU subjekti koji imaju obavezu izveštavanja: jedinstven format za izveštavanje o održivosti

ESRS standardi su sveobuhvatniji i pružaju infrastrukturu podataka u EU:

- Dvostruka materijalnost
- Propisi EU o objavljivanju informacija o održivosti u sektoru finansijskih usluga (SFDR, Stub 3)
- Drugi propisi i međunarodni instrumenti za zaštitu ljudskih prava (na primer: Zakon o klimi)
- Širi spektar zainteresovanih strana

Postizanje interoperabilnosti (2/2)

Odbor za međunarodne standarde održivosti International (ISSB)

- Sastanci SSAF-a, Radna grupa za kompatibilnost + bilateralni sastanci na višem/upravljačkom nivou (sa EK): nastavlja se dijalog i saradnja
- Iz pristiglih komentara vidi se izražena težnja ka postizanju interoperabilnosti između ESRS i IFRS S
- Razmatra se:
 - Usklađivanje koncepata: finansijska materijalnost i lanac vrednosti - ESRS 1
 - Usklađivanje sadržaja ciljeva objavljivanja informacija - ESRS 2
 - Dodatak IFRS S2 u ESRS E1
 - Izmene arhitekture
- U ovoj fazi postoje razlike u pogledu vremenske perspektive i opsega

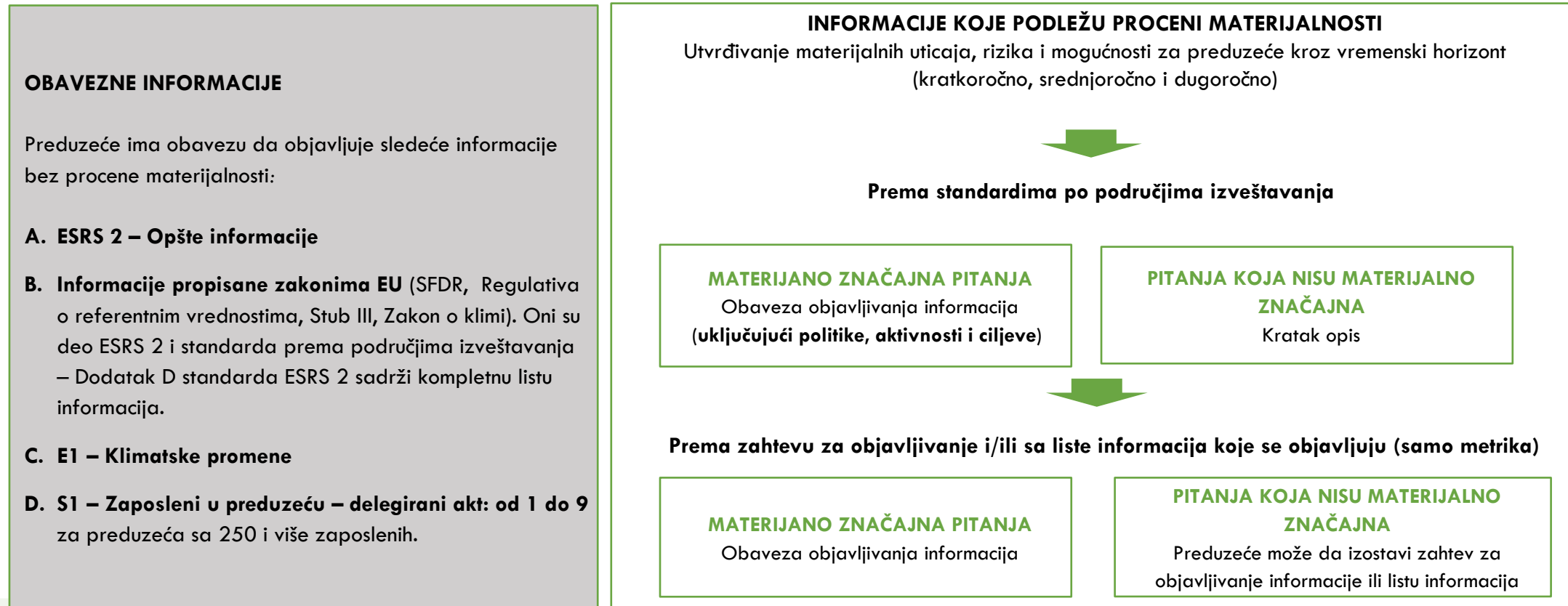
Globalna inicijativa izveštavanja (GRI)

- Od samog početka je uspostavljena tehnička saradnja radi usklađivanja ključnih koncepata: materijalnost sa stanovišta uticaja, pristup koji podrazumeva dubinsku analizu ...
- Prikupljeni su komentari; bilateralni sastanci su u toku

Opšte odricanje od odgovornosti u vezi sa sadržajem nacрта ESRS-a

- EFRAG pruža tehničke savete Evropskoj komisiji u obliku pripremljenog nacрта ESRS standarda. To je učinjeno u novembru 2022. godine
- Evropska komisija usvaja standarde putem delegiranog akta i može da menja njihov sadržaj
- Potencijalne izmene standarda biće objavljene kad Evropska komisija otvori javnu raspravu u trajanju od 4 nedelje (to se očekuje za nekoliko nedelja)
- EFRAG ne iznosi komentare u vezi sa izmenama standarda, niti iznosi u kojoj meri je Evropska komisija izmenila opšte principe i informacije o održivosti koje se objavljuju

Sadržaj / Spisak svih prijavljenih zahteva za objavljivanje informacija

Ocena materijalnosti: utvrđivanje materijalnih uticaja, rizika i mogućnosti

Obaveza objavljivanja informacija koje su značajne u pogledu uticaja, rizika i mogućnosti povezanih sa vlastitim poslovanjem preduzeća i njegovim lancem vrednosti

Materijalnost sa stanovišta uticaja: stvarni ili potencijalni pozitivni ili negativni uticaji na ljude ili životnu sredinu kroz vremenski horizont: kratkoročno, srednjoročno i dugoročno (iznutra ka spolja)

Kriterijumi:

- ozbiljnost (veličina, obim i mogućnost saniranja)
- verovatnoća uticaja

Finansijska materijalnost: pitanje održivosti je materijalno značajno ako izaziva ili može izazvati materijalne finansijske efekte (spolja ka unutra)

Finansijski efekti u smislu rizika i mogućnosti koji imaju ili mogu ostvarivati materijalni uticaj na tokove novca, razvoj, učinak, položaj, troškove kapitala ili pristup finansiranju – kratkoročno, srednjoročno i dugoročno

Lanac vrednosti: Preduzeće je dužno da u svojim izveštajima o održivosti pruži proširene informacije o materijalnim uticajima*, rizicima i mogućnostima povezanim sa preduzećem kroz njegove direktne i indirektne poslovne odnose sa učesnicima u lancu vrednosti, uzvodno i nizvodno. (ESRS 1 stav 67)

* *Uticaji povezani sa poslovanjem preduzeća uključuju uticaje koje preduzeće vrši direktno, uticaje kojima doprinosi i uticaje koji su na drugi način povezani sa preduzećem, uključujući njegovo poslovanje, proizvode, usluge i poslovne odnose.*

Preduzeće koje izveštava =
opseg je isti kao za finansijske
izveštaje

AKTIVNOSTI PREDUZEĆA

LANAC VREDNOSTI (uzvodno i nizvodno)

NA TEMELJU UTICAJA/RIZIKA/MOGUĆNOSTI
U slučaju kada preduzeće nakon uloženog razumnog napora ne može da prikupi informacije, vrši procenu korišćenjem: indirektnih izvora, prosečnih sektorskih podataka, analiza uzoraka, podataka o tržištu i grupama sličnih preduzeća, drugih pokazatelja ili podataka

Prelazne odredbe (period od 3 godine), ukoliko neke od informacija o lancu vrednosti nisu dostupne

4. Uvod u [nacrt] ESRS standarde

OPŠTE KARAKTERISTIKE

BP-1: **Opšta osnova za pripremu izveštaja o održivosti**

BP-2: **Objavlivanje informacija u vezi sa specifičnim okolnostima**

okolnostima

- ✓ Vremenski horizonti
- ✓ Procena lanca vrednosti
- ✓ Izvori procene i neizvesnost ishoda
- ✓ Promene tokom pripreme ili prezentacije
- ✓ Greške u izveštaju za prethodni period
- ✓ Informacije koje proističu iz lokalnih propisa ili opšte prihvaćenih praksi izveštavanja o održivosti
- ✓ Uključivanje po referenci

UPRAVLJANJE

GOV-1: **Uloga AMS tela**

GOV-2: **Informacije i pitanja održivosti kojima se bave AMS tela**

GOV-3: **Integrisanje šema podsticaja** vezanih za održivost

GOV-4: **Dubinska analiza** pitanja održivosti

GOV-5: **Upravljanje rizikom i unutrašnja kontrola izveštavanja o održivosti**

ESRS 2 Opšte informacije - pregled

STRATEGIJA

SBM-1: Položaj na tržištu, strategija, poslovni model i lanac vrednosti GRI
ISSB

SBM-2: Interesi i stavovi **zainteresovanih strana** GRI
ISSB

SBM-3: **Interakcija rizika i mogućnosti sa strategijom** i poslovnim modelom preduzeća GRI
ISSB
TCFD

UPRAVLJANJE UTICAJIMA, RIZICIMA I MOGUĆNOSTIMA

IRO-1: **Opis procesa** koji se koriste za identifikaciju uticaja koji su materijalno značajni za održivost TCFD
ISSB
GRI

IRO-2: Objedinjavanje zahteva za objavljivanje informacija sa izveštajem o održivosti GRI

Objavljaju se informacije o svim pitanjima koja su materijalno značajna za održivost*

* Ako preduzeće nema utvrđene politike, aktivnosti i ciljeve, potrebno je da to navede.

SADRŽAJ INFORMACIJA

ESRS E1 Klimatske promene – pregled (primer)

ESRS E1 - standard za klimatske promene je usklađen sa standardima IFRS S2 i TCFD

ESRS 2 Opšti podaci koji se objavljuju

- **DR – zahtevi u vezi sa ESRS 2 GOV-3**
Integrisanje uticaja učinaka koji se odnose na održivost u podsticajne šeme
ISSB
- **DR E1-1** Plan tranzicije za ublažavanje klimatskih promena
CSRD CSDDD ISSB US SEC
- **DR – zahtevi u vezi sa ESRS 2 SBM-3**
Materijalni uticaji, rizici i mogućnosti i njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom
CSRD ISSB US SEC
- **DR – zahtevi u vezi sa ESRS 2 IRO-1**
Opis procesa koji se koriste za identifikaciju i procenu materijalnih uticaja, rizika i mogućnosti vezanih za klimu
CSRD ISSB US SEC

Upravljanje uticajima, rizicima i mogućnostima

- **DR E1-2** Politike koje se odnose na ublažavanje i prilagođavanje klimatskim promenama
CSRD
- **DR E1-3** Aktivnosti i resursi u vezi s materijalnim klimatskim promenama
CSRD Taxo. ISSB

Metrika i ciljevi

- **DR E1-4** Ciljevi koji se odnose na ublažavanje i prilagođavanje klimatskim promenama
CSRD ISSB US SEC
- **DR E1-5** Potrošnja energije i energetski miks (uključujući energetski intenzitet u odnosu na prihod)
SFDR
- **DR E1-6** Emisije Opseg 1, 2, 3 i ukupne GHG emisije (uključujući energetski intenzitet u odnosu na prihod)
SFDR ISSB US SEC
- **DR E1-7** Uklanjanje GHG gasova i projekti smanjenja GHG gasova koji se realiziraju putem karbonskih kredita
CSRD ISSB US SEC
- **DR E1-8** Cena ugljenika (interno)
ISSB US SEC
- **DR E1-9** Potencijalni finansijski uticaji materijalnih fizičkih i tranzicionih rizika, kao i potencijalnih mogućnosti u vezi sa klimom
Taxo. ISSB US SEC

5. EFRAG – naredni koraci

EFRAG – naredni koraci (1/2)

➔ Aktivnosti koje se odnose na utvrđivanje standarda

SET 2 (trenutno se razmatra vremenski okvir)

- **Klasifikacija sektora:** SEC 1
- **Standardi kojima se obuhvataju specifičnosti pojedinih sektora:** standardi za preduzeća u EU u 4 sektora: poljoprivreda, rudarstvo, nafta i gas, drumski transport
- **MSP:** Standard za MSP koja su listirana na uređenom tržištu u EU (LSME) + Smernice za nelistirana MSP koja dobrovoljno žele da koriste standarde (VSME)

EFRAG – naredni koraci (2/2)

➔ Aktivnosti koje se odnose na utvrđivanje standarda

4 sektora visokog stepena uticaja: proizvodnja energije, automobilska industrija, proizvodnja hrane i pića, tekstilna industrija

- **Finansijske institucije (banke, društva za osiguranje, društva za upravljanje imovinom)**
 - **Preostalih 30 standarda kojima se obuhvataju specifičnosti pojedinih sektora**
 - **Standard za preduzeća koja nisu osnovana u EU (matično preduzeće grupe) čije podružnice i ćerke-firme na teritoriji EU ostvaruju određeni promet +**
- Izmena prvog seta standarda kako bi se ograničili zahtevi za objavljivanje informacija o lancu vrednosti**

Negovanje ekosistema primenom ESRS direktive

Očekivani izazovi implementacije prvog seta standarda (i svih narednih)

Tri stuba koji se razmatraju za ESRS ekosistem

Podrška implementaciji

Evropska komisija je tražila od EFRAG-a da fokusira svoju podršku na implementaciju prvog seta ESRS standarda.

1. Razrađivanje uputstava i skupa pitanja i odgovora koji će pomoći boljem razumevanju ključnih koncepata

-> Prva tri cilja ove inicijative:

- Uputstvo za procenu materijalnosti
- Uputstvo za lanac vrednosti
- Lista informacija koje preduzeće treba da prikupi i objavi

-> „Tačka pristupa“ u kojoj zainteresovane strane mogu da postavljaju pitanja, a mehanizam za filtriranje i odgovaranje će omogućiti da dobiju precizne i relevantne odgovore

2. Dostupnost sveobuhvatne dokumentacije vezane za ESRS

3. Preduzimanje mera kako bi se olakšale inicijative za edukaciju o ESRS standardima

6. Pojednostavljeni standardi za MSP

ODRICANJE OD ODGOVORNOSTI ZA SADRŽAJ O MALIM I SREDNJIM PREDUZEĆIMA

Sadržaj slajdova koji se odnosi na MSP odražava predloge koje trenutno razmatra Grupa tehničkih eksperata za izveštavanje o održivosti - EFRAG SR TEG. Još uvek su moguće značajne izmene predloga pre nego što Odbor za izveštavanje o održivosti - EFRAG SRB odobri nacrt standarda koji će biti izneti na javnu raspravu i konsultacije

Osim toga, ako Evropska komisija izmeni sadržaj standarda koji se odnose na sve sektore, budući da standard za listirana MSP (LSME) predstavlja pojednostavljenje ovih standarda, promene su moguće iz tog razloga takođe

Opšti pristup malim i srednjim preduzećima (MSP): dva radna toka

LSME standard za listirana MSP preduzeća (CSRD)

Pravno obavezujući član 29 c i član 19 a6

- MSP sa 10-250 zaposlenih (uz kriterijume o prometu i kapitalu) koja su listirana na uređenom tržištu u EU [ima oko 1000 listiranih MSP u EU]
- Male i nekompleksne banke (ima ih oko 2.300)
- Sopstvena društva za osiguranje i reosiguranje (ima ih oko 300)

Delegirani akti

Dobrovoljni standard VSME za MSP koja nisu obuhvaćena područjem primene CSRD

Nije pravno obavezujući, ali je alat koji pomaže osnaživanje MSP

MSP koja nisu listirana na uređenom tržištu EU [ima ih 22 miliona, uključujući mikro preduzeća] i nisu obuhvaćena područjem primene CSRD, a žele dobrovoljno da objavljuju informacije
Nema delegiranih akata. Cilj: pružanje podrške MSP u prvim koracima izveštavanja o ESG faktorima

CSRD direktiva precizira zahteve za izveštavanje listiranih MSP. Član 19 a(6) *odstupa od ovih zahteva*. Ovo je smanjena lista zahteva u odnosu na zahteve koji će se primenjivati na druga preduzeća obuhvaćena obaveznim izveštavanjem:

- Kratak opis poslovnog modela i strategije preduzeća
- Opis politika preduzeća u vezi sa pitanjima održivosti
- Glavni stvarni ili potencijalni nepovoljni uticaji preduzeća u vezi sa pitanjima održivosti, i sve mere preduzete da se identifikuju, prate, ublaže ili otklone takvi stvarni ili potencijalni nepovoljni uticaji
- Glavni rizici za preduzeće koji su povezani sa pitanjima održivosti i kako preduzeće upravlja tim rizicima
- Ključni pokazatelji neophodni za objavljivanje informacija koje se odnose na tačke (a) do (d).

Zahtevi Direktive za izveštavanje o održivosti koji se odnose na mala i srednja EFRAG preduzeća

Član 29b (4):

- „U standardima izveštavanja o održivosti ne utvrđuju se objavljivanja informacija kojima bi se od preduzeća zahtevalo da od *malih i srednjih preduzeća u svom lancu vrednosti* pribave informacije koje nadilaze informacije koje se objavljuju u skladu sa *standardima izveštavanja o održivosti za mala i srednja preduzeća iz člana 29C*”.

Član 29c:

- Standardi za izveštavanje o održivosti treba da budu ***proporcionalni i relevantni za kapacitete i karakteristike malih i srednjih preduzeća, te za opseg i složenost njihovih aktivnosti.***
- Mala i srednja preduzeća koja su listirana (10 do 250 zaposlenih); male i nekompleksne kreditne institucije; sopstvena društva za osiguranje i reosiguranje;
- U pogledu sadržaja, upućuje se na član 19a (6) i kriterijume utvrđene u članu 29b, od stava 2 do stava 5, kojima se u meri u kojoj je to moguće, *navodi i struktura za prikazivanje ovih informacija.*
- Evropska komisija će doneti ove delegirane akte najkasnije do 30. juna 2024.

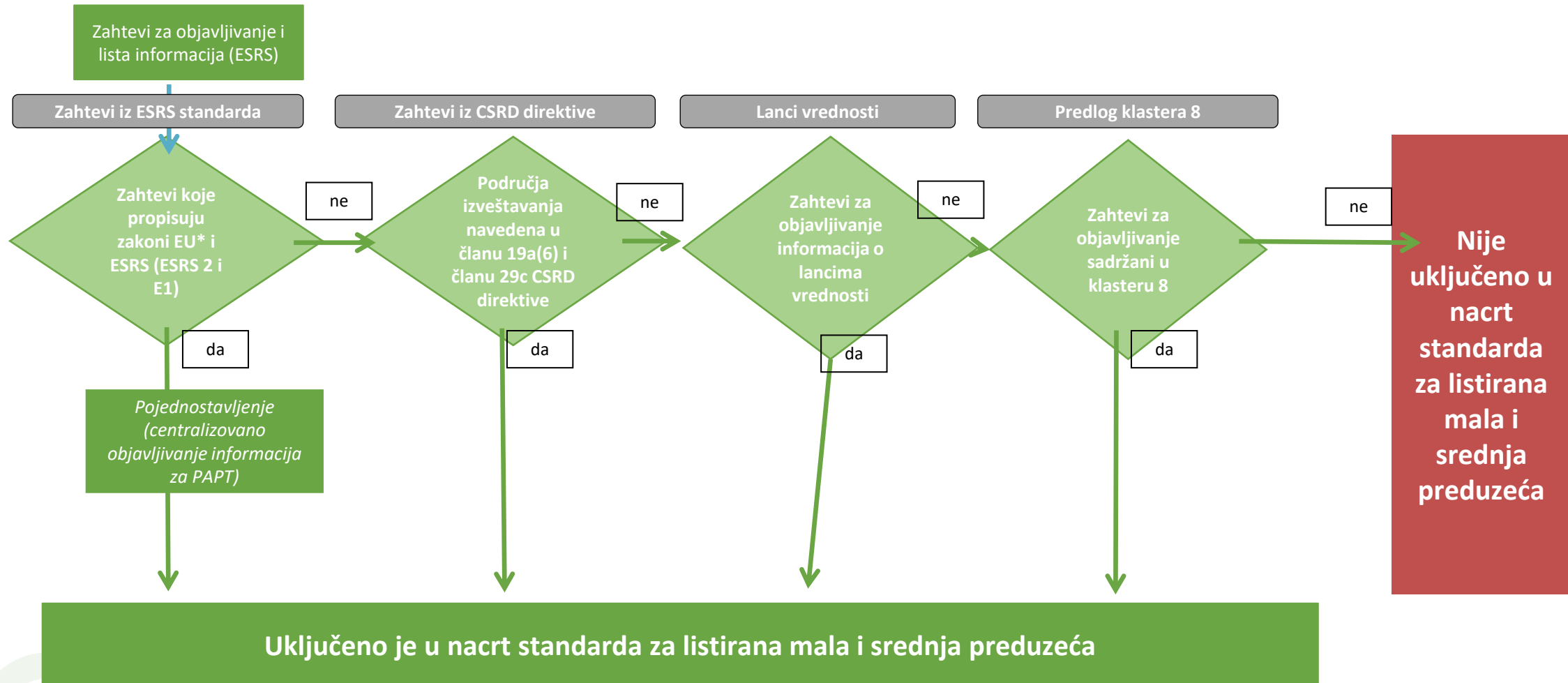
Tačka 17

(...) S obzirom na **rastuće potrebe korisnika za informacijama o održivosti, izveštavanje o informacijama o održivosti trebalo bi zahtevati od dodatnih kategorija preduzeća**. Stoga je primereno zahtevati da sva velika preduzeća i sva preduzeća, osim mikro preduzeća, **undertakings**, čije su hartije od vrednosti uvrštene za **trgovanje na uređenom tržištu u EU, izveštavaju o informacijama o održivosti**. (...). U skladu s tim, **malim i srednjim preduzećima čije su hartije od vrednosti uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu EU i koja su subjekti od javnog interesa trebalo bi dopustiti da izveštavaju u skladu sa standardima izveštavanja o održivosti za mala i srednja preduzeća**. Osim toga, sva preduzeća koja su matična preduzeća velikih grupa trebala bi da pripremaju izveštaje o održivosti na nivou grupe. Dalje, budući da se u članu 8 Uredbe (EU) 2020/852 upućuje na član 19a i član 29a Direktive 2013/34/EU, **preduzeća koja su dodata području primene zahteva za izveštavanje o održivosti takođe će morati da se usklade sa članom 8 Uredbe (EU) 2020/852**.

Tačka 21

(...) **Uvođenje zahteva za objavljivanje informacija o pitanjima održivosti za mala i srednja preduzeća, osim mikro preduzeća, čije su hartije od vrednosti uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu u EU potrebno je i kako bi se osiguralo da učesnici na finansijskim tržištima imaju informacije koje su im potrebne od preduzeća u koja se ulaže kako bi mogli da ispune zahteve za objavljivanje informacija o održivosti utvrđene u Uredbi (EU) 2019/2088** koji se na njih odnose. Malim i srednjim preduzećima čije su hartije od vrednosti uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu u EU trebalo bi dati mogućnost izveštavanja u skladu sa standardima koji **su proporcionalni njihovim kapacitetima i resursima, te relevantni u odnosu na opseg i složenost njihovih aktivnosti**. (...)

Stablo odlučivanja: od glavnih ESRS standarda do standarda za listirana mala i srednja preduzeća

Napomena *: EU zakoni su ograničeni na SFDR direktivu, Stub 3, direktivu o referentnim vrednostima i zakon o klimi

Napomena **: da li je zahtev za objavljivanje informacija bitan za područje o kome se izveštava ili je od značaja za « ograničenja u zahtevima za informacije koja važe za lance vrednosti »?

Definicija malih i srednjih preduzeća: u članu 3(2) i 3(3) Direktive o računovodstvu, definisana su preduzeća navedena u članu 2, tačka (1),

- Član 3 (2) **Mala** preduzeća su preduzeća koja na datum bilansa ne prelaze granične vrednosti najmanje dva od sledeća tri kriterijuma:

(a) bilans stanja: 4 000 000 EUR; (b) neto promet: 8 000 000 EUR; (c) prosečan broj zaposlenih tokom finansijske godine: **50**.

- Član 3 (3) **Srednja** preduzeća su preduzeća koja nisu mikro preduzeća ni mala preduzeća i koja na datum bilansa **ne prelaze granične vrednosti** najmanje dva od sledeća tri kriterijuma:

(a) bilans stanja: 20 000 000 EUR; (b) neto promet: 40 000 000 EUR; (c) prosečan broj zaposlenih tokom finansijske godine: **250**.

Definicija malih i nekompleksnih institucija i vlastitih društava za osiguranje i reosiguranje - CSRD

Izraz „**mala i nekompleksna institucija**“ definisan u članu 4(1), tačka (145) EU Regulative br. 575/2013 označava instituciju koja ispunjava sledeće uslove (9 uslova, uključujući: veličinu, kompleksnost, ...)

Izraz ‘**sopstveno društvo za osiguranje u članu 4(1), tačka (245) Regulative (EU) br. 575/2013** označava društvo za osiguranje koje je u vlasništvu finansijske institucije koja nije društvo za osiguranje ili reosiguranje ili grupa društava za osiguranje ili reosiguranje u smislu člana 212(1)(c) ili je u vlasništvu nefinansijske institucije, a koje ima za cilj da pruži osiguranje za rizike isključivo preduzeću/preduzećima kojima pripada, ili preduzeću/preduzećima grupe čiji je član;

Izraz ‘**sopstveno društvo za reosiguranje** označava društvo za reosiguranje koje je u vlasništvu finansijske institucije koja nije društvo za osiguranje ili reosiguranje ili grupa društava za osiguranje ili reosiguranje u smislu člana 212(1)(c) ili je u vlasništvu nefinansijske institucije, a koje ima za cilj da pruži reosiguranje za rizike isključivo preduzeću/preduzećima kojima pripada, ili preduzeću/preduzećima grupe čiji je član;

Radni dokument [nacrtu] standarda izveštavanja o održivosti za listirana mala i srednja preduzeća definisan je **na osnovu stabla odlučivanja i opšte arhitekture** koji su predstavljeni na sastancima radne grupe za izveštavanje o održivosti SR TEG.

Tekst **PRVOG seta standarda je u celosti razmotren** i izmenjen gde je to bilo potrebno.

[Nacrt] LSME ESRS će biti zaseban dokument, sa sledećim poglavljima:

- Poglavlje I “Opšti zahtevi”
- Poglavlje II “Opšte informacije koje se objavljuju”
- Poglavlje III “Informacije o životnoj sredini”
- Poglavlje IV “Informacije o socijalnim pitanjima”
- Poglavlje V “Upravljačke informacije”

Standardi za velika preduzeća

Za sve sektore

Standardi za više oblasti i tema

1. ESRS 1 Opšti zahtevi + AR
2. ESRS 2 Opšte informacije koje se objavljuju + AR

Životna sredina

3. ESRS E1 Klimatske promene + AR
4. ESRS E2 Zagađenje + AR
5. ESRS E3 Vodni i morski resursi + AR
6. ESRS E4 Bio diverzitet i ekosistemi+ AR
7. ESRS E5 Resursi i cirkularna ekonomija + AR

Socijalna pitanja

8. ESRS S1 Zaposleni u preduzeću
9. ESRS S2 Zaposleni u lancu vrednosti
10. ESRS S3 Zajednice na koje preduzeće vrši uticaj
11. ESRS S4 Potrošači i krajnji korisnici

Upravljačka pitanja

12. ESRS G1 Poslovanje preduzeća + AR

Specifičnosti pojedinih sektora

Standardi za listirana

MSP

Za sve sektore

1. Jedan standard koji objedinjuje standarde za više područja sa standardima koji su specifični za određena područja

- I. Opšti zahtevi za MSP (ESRS 1)
- II. Opšte informacije koje se objavljuju- MSP (ESRS 2)
- III. Informacije o životnoj sredini - MSP
- IV. Informacije o socijalnim pitanjima - MSP
- V. Upravljačke informacije - MSP

2. Zahtevi za MSP

Specifičnosti pojedinih sektora (Dodatak ESRS za MSP) ?

Follow us

35 Square de Meeûs, B-1000 Brussels
info@efrag.org - www.efrag.org

EFRAG is co-funded by the European Union and EEA and EFTA countries. The contents of EFRAG's work and the views and positions expressed are however the sole responsibility of EFRAG and do not necessarily reflect those of the European Union or the Directorate-General for Financial Stability, Financial Services and Capital Markets Union (DG FISMA). Neither the European Union nor DG FISMA can be held responsible for them.